

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра підприємництва і права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(вибіркова навчальна дисципліна)

Муніципальне право

Освітньо-професійна програма Правознавство

спеціальність 081 Право

галузь знань 08 Право

освітній ступінь Бакалавр

Розробник: Сьомич Микола, професор кафедри підприємництва і права, д.е.н., професор

Гарант: Осташова Валерія, доцент кафедри підприємництва і права, кандидат юридичних наук, доцент

Полтава

2022 р.

Форма опису навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Муніципальне право
Назва структурного підрозділу	Кафедра підприємництва і права Навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій
Контактні розробників, які залучені до викладання	дані <i>Викладач: Сьомич Микола</i> , професор кафедри підприємництва і права, доктор економічних наук, професор. <i>Контакти:</i> ауд. 490 (навчальний корпус №4) <i>e-mail:</i> somuch.mukola@pdaa.edu.ua тел. 0679393501 сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/somuch-mukola-ivanovuch
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність	081 Право
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Навчальні дисципліни: «Теорія держави і права», «Конституційне право України»

Заплановані результати навчання

Мета викладання навчальної дисципліни Муніципальне право: формування у здобувачів вищої освіти системи спеціальних знань з питань правового регулювання діяльності місцевого самоврядування в Україні, а також опанування ними методики аналізу норм державного управління та права.

Основні завдання навчальної дисципліни Правові засади місцевого самоврядування: формування у майбутніх фахівців знань про: поняття муніципального права та місцевого самоврядування; конституційно-правові основи місцевого самоврядування та основні тенденції розвитку місцевого самоврядування; системно-структурну організацію місцевого самоврядування в Україні; правовий статус суб'єктів муніципально-правових відносин; особливості реалізації прав і свобод людини в місцевому самоврядуванні; порядок функціонування органів і посадових осіб місцевого самоврядування; особливості реалізації повноважень органів і посадових осіб місцевого самоврядування у різних сферах суспільного життя; і основні гарантії, поняття та види відповідальності у системі місцевого самоврядування; сутність і зміст міжнародних стандартів місцевого самоврядування; вмінь: використовувати отримані знання щодо організації муніципальної влади й користуватися організаційно-управлінським інструментарієм при вирішенні професійних завдань; орієнтуватися в системі законодавчих та локальних правових актів, що регламентують суспільні відносини у галузі муніципального права, правильно його застосовувати у практичній діяльності.

Компетентності

загальні:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 6. Навички використання інформаційних комунікаційних технологій.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

фахові:

ФК 7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

ФК 8. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

ФК 9. Знання і розуміння основ правового регулювання обігу публічних грошових коштів.

ФК 11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти

Програмні результати навчання:

ПРН 2. Здійснювати синтез відповідних концепцій і доктринальних положень публічної політики у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання.

ПРН 18. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи

ПРН 19. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.

ПРН 21. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Основи правового регулювання державного управління та місцевого самоврядування

Тема 2. Правові ознаки понять і елементів організації та діяльності органів місцевого самоврядування в Україні

Тема 3. Законодавчі основи організації та діяльності органів місцевого самоврядування в Україні

Тема 4. Законодавчі основи організації роботи місцевих державних адміністрацій

Тема 5. Правові засади місцевого самоврядування

Тема 6. Правове регулювання організації роботи представницьких органів і посадових осіб місцевого самоврядування

Тема 7. Правове регулювання кадрового забезпечення служби в органах місцевого самоврядування

Тема 8. Нормативно-правове регулювання порядку прийняття на службу та припинення трудових відносин з службовцями органів місцевого самоврядування

Тема 9. Правове регулювання бюджетних повноважень держави і органів місцевого самоврядування

Тема 10. Правове регулювання відносин органів місцевого самоврядування з об'єднаннями громадян, судовими, правоохоронними органами та органами юстиції

Трудомісткість:

Загальна кількість годин 120 год.

Кількість кредитів 4

Форма семестрового контролю - залік

Структура навчальної дисципліни за видами занять:

Денна форма навчання

Лекції – 26 год.

Практичні – 4 год.

Самостійна робота – 80 год.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Робоча програма навчальної дисципліни, плани практичних занять, завдання для самостійної роботи, тести по темам навчальної дисципліни.

Політика оцінювання

Академічна доброчесність: Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності Полтавської державної аграрної академії та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавської державної аграрної академії. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю
ПРН 2. Здійснювати синтез відповідних концепцій і доктринальних положень публічної політики у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання.	Виконання завдань на практичних заняттях Розв'язування тестів Виконання завдань самостійної роботи Залік
ПРН 18. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.	Виконання завдань на практичних заняттях Розв'язування тестів Виконання завдань самостійної роботи Залік
ПРН 19. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.	Виконання завдань на практичних заняттях Розв'язування тестів Виконання завдань самостійної роботи Залік
ПРН 21. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.	Виконання завдань на практичних заняттях Розв'язування тестів Виконання завдань самостійної роботи Залік

Забезпечення тематикою дисципліни успішного опанування програмних результатів навчання для здобувачів вищої освіти

Теми занять	Програмні результати навчання				Разом
	ПРН 2	ПРН 18	ПРН 19	ПРН 21	
Тема 1. Основи правового регулювання державного управління та місцевого самоврядування.	+		+		2
Тема 2. Правові ознаки понять і елементів організації та діяльності органів місцевого самоврядування в Україні.	+		+		2
Тема 3. Законодавчі основи організації та діяльності органів місцевого самоврядування в Україні.	+		+		2
Тема 4. Законодавчі основи організації роботи місцевих державних адміністрацій.	+		+		2
Тема 5. Правові засади місцевого самоврядування.	+		+		2
Тема 6. Правове регулювання організації роботи представницьких органів і посадових осіб місцевого самоврядування.		+		+	2
Тема 7. Правове регулювання кадрового забезпечення служби в органах місцевого самоврядування.		+		+	2
Тема 8. Нормативно-правове регулювання порядку прийняття на службу та припинення трудових відносин з службовцями органів місцевого самоврядування		+		+	2
Тема 9. Правове регулювання бюджетних повноважень держави і органів місцевого самоврядування.		+		+	2
Тема 10. Правове регулювання відносин органів місцевого самоврядування з об'єднаннями громадян, судовими, правоохоронними органами та органами юстиції.		+		+	2
Разом	5	5	5	5	20
максимальний відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	25	25	25	25	100
мінімальний відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	15	15	15	15	60

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання.

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Пороговий рівень оцінок, балів	
		максимальний	мінімальний
ПРН 2	25	25	15
ПРН 18	25	25	15
ПРН 19	25	25	15
ПРН 21	25	25	15
Разом	100	100	60

Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль оволодіння компетентностями та підсумкова оцінка рівня досягнення програмних результатів навчання.

Форми контролю результатів навчання

(081ПР_6д_2020)

Програмні результати навчання	Форми оцінювання									
	ведення конспекту		виконання завдань на практичних заняттях		розв'язування тестів		виконання завдань самостійної роботи		залік	
	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів
ПРН4	1,625	6,5	0,875	3,5	1,25	7,5	1,25	7,5	5	25
ПРН5	1,625	6,5	0,875	3,5	1,25	7,5	1,25	7,5	5	25
ПРН6	1,625	6,5	0,875	3,5	1,25	7,5	1,25	7,5	5	25
ПРН11	1,625	6,5	0,875	3,5	1,25	7,5	1,25	7,5	5	25
Разом	6,5	26	0,875	14	5	30	5	30	20	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

(081ПР_бд_2020)

Назви тем	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	Веде ння кон- спек ту	Виконан ня вправ на прак- тичних заняттях (опиту- вання)	Виконан ня зав - дань самостій ної робо ти (опиту- вання)	Роз- в'язу- вання тестів	Напи- сання рефе- ратів за тема- ми навча льної дис- цип- ліни*	
Тема 1. Основи правового регулю- вання державного управління та місцевого самоврядування	2	2	3	3	5	10
Тема 2. Правові ознаки понять і елементів організації та діяльності органів місцевого самоврядування в Україні	2	2	3	3	5	10
Тема 3. Законодавчі основи організації та діяльності органів місцево го самоврядування в Україні	2	2	3	3	5	12
Тема 4. Законодавчі основи організації роботи місцевих державних адміністрацій	2	-	3	3	5	10
Тема 5. Правові засади місцевого самоврядування	4	2	3	3	5	10
Тема 6. Правове регулювання орга- нізації роботи представницьких органів і посадових осіб місцевого самоврядування	2	-	3	3	5	10
Тема 7. Правове регулювання кад- рового забезпечення служби в органах місцевого самоврядування	4	2	3	3	5	8
Тема 8. Нормативно-правове регу- лювання порядку прийняття на службу та припинення трудових відносин з службовцями органів місцевого самоврядування	4	2	3	3	5	12
Тема 9. Правове регулювання бюд- жетних повноважень держави і органів місцевого самоврядування	2	-	3	3	5	8
Тема 10. Правове регулювання від- носин органів місцевого самовря- дування з об'єднаннями громадян, судовими, правоохоронними органами та органами юстиції.	2	2	3	3	5	10
Разом	26	14	30	30	-	100

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Любченко П.М. Муніципальне право: підручник / П.М. Любченко. Харків: Право, 2019. 512 с.
2. Муніципальна влада в Україні : проблеми теорії та практики. / О.В. Батанов; відп. ред. М. О. Баймуратов; НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. К.: Юрид. думка, 2010. 653 с.
3. Муніципальне право України: Підручник / Погорілко В.Ф., Баймуратов М.О., Бальцій Ю.Ю. та ін. / За ред. Баймуратова М.О. 2-ге вид. доп. К.: «Правова єдність», 2009. 720 с.
4. Муніципальне право України: навчальний посібник для підготовки до іспитів. / упор. І.В. Тетарчук, Т.Є. Дяків. К: «Центр учбової літератури», 2013. 206 с.

Допоміжні

1. Актуальні проблеми конституційного права України: підручник / за заг. ред. проф. Олійника А.Ю. К.: «Центр учбової літератури», 2013. 554 с.
2. Батанов О. В. Конституційно-правовий статус територіальних громад в Україні : монографія / Батанов О. В.; за заг. ред. В. Ф. Погорілка. К. : Ін юре, 2003. 512 с.
3. Батанов О. В. Муніципальна влада в Україні : проблеми теорії та практики : монографія / Батанов О. В. ; відп. ред. М. О. Баймуратов. К. : Юридична думка, 2010. 656 с.
4. Біленчук П. Д. Місцеве самоврядування в Україні (муніципальне право): навч. посіб. / Біленчук П. Д., Кравченко В. В., Підмогильний М. В. К. : Атака, 2000. 304 с.
5. Ворона П. В. Місцеве самоврядування України в контексті розвитку представницької влади : монографія. Полтава : ПУЕТ, 2012. 341 с.
6. Гураль П. Ф. Територіальна громада в Україні: історико правове дослідження: моногр. Л.: Л.ДУВС; Край, 2008. 467 с.
7. Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні: підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / С. Г. Серьогіна (ред.) ; Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. Х. : Право, 2005. 255 с.
8. Джерела конституційного права України : монографія / відп. ред. Ю. С. Шемшученко та О. І. Ющик. К. : Наукова думка, 2010. 711 с.
9. Журавський В. С. Державне будівництво та місцеве самоврядування в Україні : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Журавський В. С. , Серьогін В. О., Ярмиш О. Н. К. : Ін Юре, 2003. 671 с.
10. Калиновський Б.В., Кінаш Б.С., Солоненко О.М. Державне будівництво та муніципальне право: Словник термінів та визначень. К: Київ. нац. ун-т внутр. справ, 2006. 228 с.
11. Камінська Н.В. Європейська система місцевого і регіонального самоврядування та Україна: монографія. Київ, 2012. 413 с.
12. Камінська Н.В. Місцеве самоврядування: теоретико-історичний і порівняльноправовий аналіз: навчальний посібник. К.: КНТ, 2010. 230 с.
13. Камінська Н.В. Місцеве і регіональне самоврядування: словник основних термінів. К.: КУТЕП, 2010. 86 с.
14. Колодій А.М. Державне будівництво і місцеве самоврядування: Навчальний посібник / А.М. Колодій, А.Ю. Олійник. К.: «Юрінком Інтер». 2000. 304 с.
15. Конституційне право України: Академічний курс: підручник: У2 т.,Т.2 / За ред. Ю.С. Шемшученка. К: «Юридична думка», 2008. 800 с.
16. Конституція України. Науково-практичний коментар / редкол.: В.Я. Тацій (голова редкол.), О.В. Петришин (відп. секретар), Ю.Г. Барабаш та ін.; Нац. акад. прав. наук України. 2-ге вид., переробл. і допов. Х.: «Право», 2011. 1128 с.
17. Любченко П. М. Організаційні форми роботи представницьких органів місцевого самоврядування: моногр. / П. М. Любченко, С. О. Семко. Х.: Право, 2012. 216 с.
18. Любченко П. М. Порівняльно-правовий аналіз представницьких органів місцевого самоврядування в Україні та зарубіжних державах. *Проблеми законності*. Х.: Нац. юрид. акад. України, 2010. Вип. 109. С. 54-64.

19. Любченко П. М. Проблеми правового регулювання служби в органах місцевого самоврядування. *Вісн. Акад. прав. наук України*. 2008. № 1(52). С. 89-97.
20. Лялюк О. Ю. Деякі проблеми правового регулювання питань комунальної власності в Україні. *Підприємництво, госп-во і право*. 2008. № 10. С. 72-74.
21. Лялюк О. Ю. Загальна характеристика муніципально-правової відповідальності за законодавством України. *Проблеми законності*. Х.: Нац. юрид. акад. України, 2010. Вип. 109. С.76-83.
22. Лялюк О. Ю. Основи організації і діяльності місцевих рад в Україні: моногр. Х.: Право, 2008. 288с.
23. Муніципальна влада в Україні : проблеми теорії та практики. / О.В. Батанов; відп. ред. М. О. Баймуратов; НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. К.: Юрид. думка, 2010. 653 с.
24. Місцеве самоврядування в Україні: проблеми та перспективи. Монографія. / Авт. кол.: Бесчастний В.М., Делія Ю.В., Устименко В.А., Щебетун І.С. / За заг. ред. Бесчастного В.М. Донецьк: Донецький юридичний інститут при Донецькому національному університеті, 2005. 272 с.
25. Муніципальне право зарубіжних країн: навч. посіб.: [у 3 ч.] / за заг. ред. П. Ф. Мартиненка. К.: Знання України, 2006.
26. Муніципальне право України : Підручник для студентів вузів / ред. М.О. Баймуратов. К. : Алерта, 2009. 714 с.
27. Науково-практичний коментар закону України про місцеве самоврядування в Україні / Теліпко В.Е., Панасюк С.А. К.: ЦУЛ, 2011. 400 с.
28. Онупрієнко А. М. Місцеві органи влади в механізмі демократичної держави: теоретико-правовий аналіз: моногр. Х.: ПП "Торсінг", 2009. 300 с.
29. Петришина М. О. Нормотворча діяльність в органах місцевого самоврядування в Україні: моногр. Х.: Право, 2011.
30. Прієшкіна О.В. Місцеве самоврядування в Україні: правове регулювання безпосередньої демократії : навч. посібник. Київ : Кондор, 2004.
31. Проблеми функціонування місцевих рад та їх виконавчих органів: моногр. / за ред. Ю. М.Тодики. Х.: Право, 2009.
32. Серьогіна С.Г. Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні : підручник / І. І. Бодрова, С. В. Болдирев, В. О. Величко та ін. ; за ред. С. Г. Серьогіної. - 2-ге вид. переробл. та доповн. - Х.: Право, 2011.-360 с.
33. Сьомич М. І. Служба в органах місцевого самоврядування: Навчальний посібник. – Видавництво «Сімон», Полтава, 2020. - 306 с.
34. Шарий В. Місцеве самоврядування в Україні як механізм реалізації делегованих повноважень. *Вісник Національної академії державного управління при Президентові України*. 2009. № 4. С. 156-166.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Ліга Бизнес Информ. URL : <http://www.liga.net/>
2. Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка. URL : www.library.univ.kiev.ua
3. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL : <http://www.nbu.gov.ua/>
4. Національна Парламентська бібліотека України. URL : <http://www.nplu.kiev.ua/>
5. Нормативні акти України. URL : <http://www.nau.kiev.ua/>
6. Сайт «Бібліотека юриста». URL : <http://www.lawbook.by.ru/>
7. Сервер Верховної Ради України URL : <http://www.rada.gov.ua/>.
8. Українська правнича фундація. URL : <http://www.ulf.com.ua/>
9. Центр європейського і порівняльного права. URL : <http://www.eclg.gov.ua/>
10. Центр розвитку українського законодавства. URL : <http://www.ulde.kiev.ua/news.php>